

LEYLA HANIM (ö. 1847)

Lirik aşk şiirleriyle tanınan divan şairi.

Hayatı hakkında fazla bilgi olmadığı gibi doğum tarihi de bilinmemektedir. Kendi şiirlerinden anlaşıldığı üzere **dayısı Keçecizade İzzet Molla'dır. Divanında kendisine şiirde yol göstermiş olan İzzet Molla'yı üstadı ve hocası olarak gösteren ifadelerin yer aldığı görülür.** Leyla Hanım kültürünü içinde bulunduğu münevver aile çevresinden alarak yetişmiştir. Genç yaşta evlenmişse de geçinemediği kocasından bir hafta içinde, bir rivayete göre ise daha nikâh gecesi ayrılmıştır. Hassas ve ince yaratılıştaki, hür düşünceli bir kadın olması dolayısıyla evliliği sürdüremediği söylenir.

Hayatının son yıllarında Mısır'da divanı basılan Leyla Hanım İstanbul'da öldü ve Mevlevîliğe bağ lılığı dolayısıyla Galata Mevlevihanesi'nin bahçesindeki kabristana gömüldü. Döneminin şairlerinden Şeref Hanım, "Adne aldı gitti Leyla Hanım'ı Kays-i ecel" mısraını ölümü için tarih düşürmüştür.

Aileden gelme bir tesirle Mevleviliği benimsemiş olan Leyla Hanım, Mevlana Celaleddin-i Rumi hakkında çeşitli methiyeler kaleme almıştır. şiirlerinde çağının en büyük Mevlevi şairi olan şeyh Galib'in etkisi görülür. Ancak tasavvufi yoldaki ifadeleri, onun şiirlerine asıl hâkim olan beşeri aşk duygusuna çeşni katan birer motif olarak kalır. Rind edalı bir şair olan Leyla Hanım'ın şiirlerinde beşeri aşkın ağır basması yanında gazel ve şarkılarında zamanının bir kadın için fazla serbest göreceği şekilde içki ve eğlence meclislerini terennüm etmesi kendisinin yanlış anlaşılmasına, hatta bazılarınca hafiflikle suçlanmasına yol açmıştır. "Ne derlerse desinler" redifli gazelinde içki ve eğlence konusunda serbest bir tavır ortaya koyan Leyla Hanım, bu gazelinin sebep olduğu dedikodu ve yanlış zanları bertaraf etmek maksadıyla aynı redifte ikinci bir gazel yazarak içinin temizliğinden bahisle kendisini karalamak isteyenlerin ahirette utanacaklarını söyler.

Mürettep divanındaki gazelleri oldukça sade olan Leyla Hanım duygularını mümkün olduğu ölçüde yalın bir anlatımla ifade etmiş, lafız oyunlarına, edebi sanatlara fazla itibar göstermemiştir. şiirlerinde yeni ve farklı söyleyişler bulunmayıp daha önceki şairlerin yolunda giderek onları tekrarlamış, geleneğe uyup eski ve yeni şairlere nazireler söylemiş, bazı tahmisler yapmıştır.

Sicill-i Osmani'nin, "Œiirleri kendisinden güzel olduğu için bülbüle benzemiŐtir" dediği Leyla Hanım, asıl Őöhretini Őarkılarına ve lirizm yüklü gazellerine borçludur.